



Foto: IETA

Rīgas Tehniskās universitātes rektors akadēmiķis Ivars Knēts:

Pirmkārt, nevienam oficiālu dokumentu, kas apliecinātu to, kā tieši valsts taupības plāns ietekmēs Rīgas Tehnisko universitāti (RTU), universitāte nav saņēmusi. Kamēr mēs šādu dokumentu nesaņemsim, nekāda turpmāka rīcība nevar notikt.

Otrkārt, jāatzīst, ka valdības lēmums samazināt finansējumu augstākajai izglī-

tībai, sevišķi augstākajai izglītībai inženierzinātņu nozarēs, par 25% satrauc ne tikai universitātes vadību, bet sabiedrību kopumā – tas ir tuvdzīgs un ir pretrunā ar līdzšinējiem valsts attīstības plāniem.

Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2007.–2013. gadam noteikts, ka tautsaimniecības izaugsmei un tehnoloģiskai izcilībai kalpos tieši izglītība un zināšanas. RTU ir viens no nozīmīgākajiem partne-

riem šī mērķa sasniegšanā, jo tieši mūsu universitātē tiek sagatavoti tie cilvēki, kuru darba rezultātā tiek attīstīta ražošana, tiek dibināti jauni uzņēmumi un izveidoti inovatīvi produkti. Ja mums nebūs inženierzinātņu, nebūs arī jaunu produktu, nenotiks ražošana, nebūs nekādu iespēju turpmākai valsts attīstībai.

Tāpēc jāsaka – ja valdība samazina finansējumu augstākajai izglītībai inženierzinātnēs par 25%, valsts ļoti cītīgi zāgē nost to zaru, uz kura pati grib sēdēt.

Prognozēju, ka finansējuma samazināšanas dēļ augstākās izglītības kvalitāte pasliktināsies, tāpēc daļa jauniešu nākotnē augstāko izglītību varētu izvēlēties iegūt ārvalstīs, un daudzi no viņiem, iespējams, varētu tur arī palikt. Demogrāfiskā situācija valstī jau tāpat nav iepriecinoša, tāpēc šāds iznākums būtu katastrofāls ne tikai Latvijas augstākās izglītības sistēmai, bet valstij kopumā.

Finansējuma samazinājums skars katru RTU studiju programmu un katru mācībspēku. Tas nozīmē, ka vai nu būs jāveic štatu samazināšana, vai arī atalgojumu samazināšana. Pirmkārt,

šādām darbībām nav nekāda juridiska pamatojuma. Otrkārt, atalgojuma samazināšanas gadījumā darbinieki, no kuriem daļa ir cilvēki ar unikālām zināšanām, būs jāpierunā palikt savā amatā un turpināt veikt savus pienākumus, samazinot slodzi vai izmantojot kādu citu motivācijas mehānismu. Tāpēc domāju, ka galu galā visvairāk šis finansējuma samazinājums skars tieši studiju kvalitāti, jo nodrošināt augsti kvalificētus mācībspēkus bez pietiekama finansējuma mēs saviem studentiem vienkārši nevarēsim.

Latvijas augstākās izglītības sistēma pēdējo gadu laikā lēnām sāka sakārtoties, un arvien skaidrāk bija vērojama tendence, ka jauni cilvēki arvien vairāk studē doktorantūrā un savu karjeru veido tieši universitātē, kļūstot par mācībspēkiem un veicot zinātnisko darbu. Šis trauslais zars, kas tikko ir sācis attīstīties, var atkal tūlīt salūzt, un mēs atkal būsim turpat, kur bijām 1995. gadā, kad nevienu jaunietai nevarēja pierunāt studēt doktorantūrā, jo viņi universitātē neredzēja nekādu attīstības perspektīvu.